Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0253

Obnovenie partnerstva medzi EÚ a Afrikou: stanovenie spoločných priorít pred samitom v Angole

Uznesenie Európskeho parlamentu z 23. októbra 2025 o obnovení partnerstva medzi EÚ a Afrikou: stanovenie spoločných priorít pred samitom v Angole (2025/2933(RSP))

Európsky parlament,

– so zreteľom na článok 136 ods. 2 a 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže Afrika a Európa sú susediace kontinenty, ktorých budúcnosť je úzko prepojená; keďže EÚ by sa mala snažiť byť hlavným partnerom Afriky v oblasti obchodu, investícií, rozvojovej a humanitárnej pomoci, mieru a bezpečnosti, energetiky a digitálnej transformácie; keďže africké krajiny sú spolu štvrtým najväčším obchodným partnerom EÚ, zatiaľ čo členské štáty EÚ spoločne predstavujú najväčší vývozný trh Afriky; keďže oba kontinenty čelia spoločným a vzájomne prepojeným výzvam v čoraz zložitejšej geopolitickej realite;

B. keďže Afrika je nenahraditeľným partnerom pri riešení globálnych výziev – od zabezpečovania udržateľného prístupu ku kritickým surovinám až po presadzovanie zelenej a digitálnej transformácie, posilnenie globálnej potravinovej bezpečnosti, podporu dynamického trhu práce, predchádzanie konfliktom a budovanie mieru; keďže demokracia, ľudské práva a právny štát sú základnými hodnotami EÚ aj Africkej únie (AÚ) a ženy a mladí ľudia sú kľúčovými aktérmi zmien v záujme demokratickej a hospodárskej budúcnosti Afriky; keďže intenzívnejšia spolupráca medzi EÚ a Afrikou môže otvoriť spoločné príležitosti na inováciu, priemyselný rozvoj, tvorbu pracovných miest, ľudský rozvoj, dosiahnutie cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja a dlhodobú prosperitu na oboch kontinentoch;

C. keďže Samojská dohoda[1] poskytuje obnovený a modernizovaný základ vzťahov medzi EÚ a skupinou afrických, karibských a tichomorských štátov s cieľom posilniť ich schopnosť spoločne riešiť

[1] Ú. v. EÚ L, 2023/2862, 28.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2023/2862/oj.

tieto globálne výzvy a rozhodne pokročiť smerom k rovnocennému partnerstvu založenému na vzájomnom rešpekte a spoločných záujmoch;

D. keďže Africká charta o demokracii, voľbách a správe vecí verejných zdôrazňuje význam slobodných a spravodlivých volieb, ako aj práva politických strán a opozície; keďže napriek pokroku za posledné desaťročia nedávny vývoj poukazuje na znepokojujúci trend úpadku demokracie;

E. keďže Agenda 2063 Africkej únie: Afrika, akú chceme, predstavuje vlastnú dlhodobú koncepciu Afriky pre inkluzívny rast, regionálnu integráciu, rodovú rovnosť a udržateľný rozvoj; keďže rastúca globálna angažovanosť Afriky odráža jej rastúci politický a hospodársky vplyv; keďže to zdôrazňuje význam zásadového, transparentného a vzájomne prospešného partnerstva, ktoré podporuje africké aj európske priority a presadzuje dlhodobú stabilitu a prosperitu;

F. keďže mier, bezpečnosť a dobrá správa vecí verejných sú predpokladmi prosperity, ale viaceré africké regióny, najmä tie, ktoré sa nachádzajú v nestabilnom prostredí, naďalej čelia nestabilite, terorizmu, protiústavným zmenám vlády a humanitárnym krízam; keďže externí aktéri, najmä Čína a Rusko, rozšírili svoj vplyv v Afrike, často nejasnými alebo nátlakovými prostriedkami vrátane dezinformačných kampaní a škodlivého ovplyvňovania;

G. keďže EÚ je naďalej najväčším darcom rozvojovej a humanitárnej pomoci v Afrike; keďže globálny humanitárny systém čelí bezprecedentnej kríze financovania, pričom na humanitárnu výzvu OSN bolo poskytnutých len 43 % z požadovaných 50 miliárd USD; keďže túto situáciu ešte zhoršilo neustále znižovanie rozpočtov na zahraničnú pomoc viacerými kľúčovými darcami;

H. keďže počet obyvateľov Afriky v roku 2024 presiahol 1,5 miliardy a predpokladá sa, že do roku 2050 dosiahne 2,5 miliardy, pričom veľká väčšina ľudí má menej ako 30 rokov; keďže táto demografická dynamika predstavuje príležitosti aj výzvy, ktoré si vyžadujú rozsiahle investície do vzdelávania, zamestnanosti, zdravotnej starostlivosti a infraštruktúry; keďže nerovnosť zostáva jednou z hlavných prekážok pri dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja;

I. keďže Afrika má obrovský potenciál v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, inovácií a udržateľného rozvoja; keďže napriek tomu, že kontinent len minimálne prispieva ku globálnym emisiám, aktívne sa usiluje o odolnosť proti zmene klímy a zelený rast; keďže spoločné vedenie EÚ a AÚ môže urýchliť spravodlivú, inkluzívnu a udržateľnú transformáciu;

J. keďže Africká kontinentálna zóna voľného obchodu (AfCFTA) je transformačným projektom v záujme integrácie a hospodárskej

suverenity Afriky, ale účasť Afriky na svetovom obchode a investíciách je naďalej obmedzená; keďže podpora EÚ by sa mala zamerať na budovanie kapacít v záujme harmonizácie colných predpisov a pripravenosti súkromného sektora, aby sa maximalizovali prínosy AfCFTA;

K. keďže migrácia a mobilita medzi Afrikou a Európou sú dlhodobo realitou, ktorá prináša veľké výzvy pre oba kontinenty a ktorá môže ponúknuť príležitosti len vtedy, ak sa bude náležite a zodpovedne riešiť; keďže EÚ a Afrika majú spoločný záujem na vytváraní dlhodobých a vzájomne prospešných partnerstiev, ktoré prispievajú k hospodárskemu rozvoju a stabilite v Afrike a zároveň riešia obavy Európy týkajúce sa nelegálnej migrácie, bezpečnosti, riadenia hraníc a boja proti terorizmu; keďže takéto partnerstvá, či už zamerané výlučne na migráciu alebo širšie, ktorých jadrom je migrácia, musia zahŕňať jasné povinnosti a záväzky, zintenzívniť spoluprácu pri predchádzaní neregulárnej migrácii, rozkladaní prevádzačských sietí, zlepšovaní návratov a posilňovaní riadenia hraníc a riešiť základné príčiny neregulárnej migrácie v krajinách pôvodu a tranzitu;

L. keďže v roku 2025 si pripomíname 25. výročie formálneho partnerstva medzi Afrikou a EÚ, ktoré poskytuje historickú príležitosť na obnovenie a posilnenie vzťahov s cieľom zabezpečiť pre budúcu generáciu rovnaké postavenie týchto partnerov;

M. keďže Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj OSN a Agenda 2063 AÚ poskytujú partnerstvu spoločný kompas a mali by usmerňovať programovanie v rámci súčasného Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI) – Globálna Európa a stratégie Global Gateway so zameraním na transparentnosť, inkluzívnu účasť a merateľné výsledky;

N. keďže všetky formy rozvojovej spolupráce by mali vychádzať zo zásad účinnosti pomoci; keďže vykonávanie Samojskej dohody a stratégie Global Gateway musí byť v súlade s Agendou 2063 AÚ a musí presadzovať zásady rovnosti, vzájomnej zodpovednosti a africkej zodpovednosti vo všetkých oblastiach spolupráce;

O. keďže pretrvávajúca kríza štátnych dlhov v Afrike sa v poslednom desaťročí zintenzívnila; keďže v atmosfére geopolitických otrasov a rastúcich úrokových sadzieb sa pomer verejného dlhu Afriky v rokoch 2010 až 2022 zdvojnásobil a zvýšil sa z 32,7 % na 65 %;

P. keďže EÚ opakovane potvrdila svoj záväzok podporovať a chrániť náboženskú slobodu na celom svete a podnikla kroky na boj proti náboženskému prenasledovaniu a neznášanlivosti v rôznych častiach sveta;

Q. keďže Európsky parlament neustále vyzýva na zintenzívnenie medzinárodného úsilia v boji proti náboženskému prenasledovaniu a na vyvodenie zodpovednosti voči osobám zodpovedným za útoky na

menšinové komunity;

Nové strategické partnerstvo rovných

1. požaduje obnovené partnerstvo EÚ a Afriky orientované na budúcnosť a založené na vzájomnom rešpekte, spoločných záujmoch a pochopení, že oba kontinenty sa navzájom potrebujú a spolu sú silnejšie; konštatuje, že v čase meniacej sa geopolitickej dynamiky a zvyšujúcej sa globálnej neistoty, čo zahŕňa nárast extrémizmu a škrty vo výdavkoch na rozvojovú a humanitárnu pomoc, je užšia spolupráca medzi EÚ a Afrikou dôležitejšia než kedykoľvek predtým; zdôrazňuje, že skutočné partnerstvo založené na spoločnej multilaterálnej činnosti je najúčinnejším spôsobom odstránenia chudoby a podpory mieru, prosperity, demokracie, ľudských práv, právneho štátu, udržateľného obchodu a ľudského rozvoja; opätovne potvrdzuje, že vykonávanie Agendy 2030 a cieľov udržateľného rozvoja OSN musí slúžiť ako spoločný kompas obnoveného partnerstva medzi EÚ a Afrikou;

2. vyzýva EÚ, aby zintenzívnila svoju konkrétnu činnosť a strategickú komunikáciu a viditeľnosť v celej Afrike, čím jasne preukáže hmatateľné prínosy partnerstva EÚ a AÚ, ktoré je založené na vzájomnom rešpekte, transparentnosti a udržateľnosti; zdôrazňuje význam transparentnej angažovanosti založenej na hodnotách v protiklade k vplyvu vonkajších mocností vrátane Číny a Ruska, ktorých netransparentné finančné, bezpečnostné a dezinformačné aktivity môžu ohroziť zvrchovanosť, stabilitu a demokratickú správu vecí verejných v Afrike; zdôrazňuje, že EÚ musí účinnejšie ukazovať svoju prítomnosť súdržnou diplomaciou, viditeľnými investíciami a užšou koordináciou medzi Komisiou, Európskou službou pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), Európskym parlamentom a členskými štátmi, aby hovorila jednotným európskym hlasom;

3. zdôrazňuje význam inštitucionalizácie parlamentného rozmeru budúcich samitov EÚ – AÚ ako neoddeliteľnej súčasti ich rámca s cieľom zabezpečiť zastúpenie občanov, verejný dohľad a demokratický príspevok k rokovaniam a výsledkom partnerstva; podporuje snahy o oživenie spoločného parlamentného dialógu medzi Európskym parlamentom a Panafrickým parlamentom ako fóra pre demokratický dialóg a dohľad; nabáda na pravidelné tematické stretnutia parlamentných výborov z oboch kontinentov s cieľom zabezpečiť zodpovednosť v rámci partnerstva;

4. vyzýva 22 členských štátov EÚ a 66 afrických partnerov, ktorí ešte neratifikovali Samojskú dohodu, aby tak bezodkladne urobili a umožnili tým prejsť od jej predbežného vykonávania k úplnému nadobudnutiu jej platnosti;

5. naliehavo vyzýva Komisiu, aby bez výnimiek vykonávala dôkladné posúdenia vplyvu a konzultácie so zainteresovanými stranami, a to aj

s africkými partnermi, ktorých sa priamo týkajú právne predpisy EÚ, a aby vo svojich návrhoch vychádzala z úplných dostupných dôkazov; zaväzuje sa konzultovať s africkými partnermi o pripravovaných právnych predpisoch EÚ;

Mier, bezpečnosť a dobrá správa vecí verejných

6. opätovne potvrdzuje, že udržateľný mier je predpokladom rozvoja a prosperity; podporuje mierové úsilie pod africkým vedením v rámci africkej mierovej a bezpečnostnej štruktúry (APSA) a oceňuje podporu EÚ prostredníctvom Európskeho mierového nástroja; požaduje predvídateľné financovanie operácií s mandátom AÚ, a to aj prostredníctvom príspevkov posudzovaných OSN; zdôrazňuje, že spolupráca musí rešpektovať medzinárodné právo, chrániť civilné obyvateľstvo a podporovať reformu správy vecí verejných; vyjadruje hlboké znepokojenie nad šírením konfliktov, džihádistického terorizmu, vojenských prevratov a kolapsov štátov, úpadku demokracie a násilného extrémizmu vo viacerých častiach Afriky; požaduje komplexný prístup, ktorý spája obranu, budovanie mieru, bezpečnostné opatrenia, prevenciu, deradikalizáciu a sociálno-ekonomický rozvoj;

7. vyjadruje hlbokú obavu zo zhoršujúcej sa bezpečnostnej a humanitárnej situácie v celom regióne Sahel, najmä v Mali, Nigeri a Burkine Faso, kde sú veľké oblasti naďalej pod kontrolou ozbrojených skupín a civilisti čelia rozsiahlemu vysídľovaniu a potravinovej neistote; zdôrazňuje, že kríza sa rozširuje do pobrežných demokracií západnej Afriky a vytvára nebezpečné mocenské vákuum po stiahnutí medzinárodných misií; odsudzuje destabilizačnú stratégiu Ruska v tomto regióne vrátane rozhodnutia absorbovať Wagnerovu skupinu do Afrického zboru kontrolovaného vládou, dezinformačných operácií a predátorských postupov získavania zdrojov; konštatuje, že spoliehanie sa na takúto podporu zo strany vojenských júnt nedokázalo stabilizovať situáciu a umožnilo teroristickým skupinám znovu sa uchytiť; vyjadruje poľutovanie nad tým, že výcviková misia EÚ v Mali, vojenská partnerská misia EÚ v Nigeri, misia EÚ na budovanie kapacít v Nigeri a ďalšie medzinárodné nasadenia nepriniesli trvalý mier; požaduje dôkladné posúdenie mandátov, úloh a politík založené na dôkazoch a dôkladne revidovanú a integrovanú stratégiu spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ pre región Sahel, ktorá bude v súlade s rozvojovou politikou a bude podporovaná Európskym mierovým nástrojom; stanovuje ako prioritu prístup humanitárnej pomoci a ochranu civilného obyvateľstva a podmieňuje bezpečnostnú pomoc EÚ plným dodržiavaním medzinárodného humanitárneho práva a práva v oblasti ľudských práv; požaduje koordinovanú, zásadovú činnosť EÚ a AÚ založenú na demokracii, ľudských právach a právnom štáte, ktorá zahŕňa opatrenia zamerané na boj proti zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu, narúšanie hospodárstiev založených na nelegálnych zdrojoch, ako aj trestnej činnosti, z

ktorých sa financujú ozbrojené skupiny, a investovanie do správy vecí verejných, poskytovania služieb a miestnych hospodárskych príležitostí s cieľom riešiť štrukturálne príčiny nestability;

8. vyjadruje hlboké znepokojenie nad pretrvávajúcim násilím, politickou nestabilitou a humanitárnymi krízami vo viacerých častiach Afriky; pripomína najmä ničivý konflikt v Sudáne, kde boje medzi Sudánskymi ozbrojenými silami a Jednotkami rýchlej podpory spôsobili množstvo civilných obetí, vysídľovanie a rozsiahle porušovanie ľudských práv; dôrazne odsudzuje všetky zverstvá vrátane úmyselných útokov na civilistov a využívania sexuálneho násilia ako vojnovej zbrane a požaduje vyvodenie plnej zodpovednosti a neobmedzený prístup humanitárnej pomoci; víta regionálne diplomatické úsilie a diplomatické úsilie pod vedením OSN a nabáda EÚ, aby zintenzívnila koordináciu s AÚ a susednými štátmi s cieľom podporiť rokovania o prímerí a inkluzívne budovanie mieru; so znepokojením upozorňuje na pretrvávajúcu nestabilnú situáciu a chýbajúce národné zmierenie v Líbyi, ktorej nestabilita naďalej ovplyvňuje africkú aj európsku bezpečnosť; naliehavo vyzýva na obnovenie zapojenia EÚ v úzkej spolupráci s OSN s cieľom podporiť jednotný politický proces, transparentné voľby a stiahnutie zahraničných žoldnierov; víta prínos vojenskej pomocnej misie EÚ v Mozambiku k obnoveniu bezpečnosti v provincii Cabo Delgado, pričom zdôrazňuje potrebu ukotviť ľudské práva, odolnosť komunít a zásady dobrej správy vecí verejných, aby sa zabezpečila trvalá stabilita a miestna dôvera; zdôrazňuje úlohu misie EÚ na budovanie kapacít v Somálsku pri posilňovaní kapacít somálskej polície, ako aj námornej bezpečnosti a právneho štátu; vyzýva na užšiu koordináciu s medzinárodnými partnermi a na začlenenie práce tejto misie do širšieho úsilia EÚ o posilnenie správy vecí verejných, spravodlivosti a odolnosti proti terorizmu v Africkom rohu; je naďalej znepokojený situáciou v Etiópii vrátane regiónu Tigraj, kde bolo hlásené závažné porušovanie ľudských práv; vyzýva etiópske orgány, aby zaručili neobmedzený prístup humanitárnej pomoci, viedli skutočný národný dialóg a dodržiavali zásady právneho štátu a základné slobody; zdôrazňuje, že každé zapojenie EÚ v konfliktných situáciách a prechodných obdobiach musí presadzovať demokraciu, vyvodzovanie zodpovednosti a vlastnú africkú zodpovednosť a zabezpečiť koordináciu s AÚ a regionálnymi iniciatívami v záujme podpory zmierenia, stability a udržateľného rozvoja na celom kontinente;

9. vyzýva EÚ, aby zintenzívnila svoje úsilie o podporu mieru, bezpečnosti a stability na celom africkom kontinente; požaduje predvídateľné, dlhodobé financovanie mierových operácií s mandátom AÚ, a to aj príspevkami posudzovanými OSN v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 2719 (2023); zdôrazňuje potrebu stáleho afrického zastúpenia v Bezpečnostnej rade OSN; podporuje mierové operácie a sprostredkovateľské úsilie pod africkým vedením v rámci APSA;

10. vyzýva Radu a Komisiu, aby posilnili bezpečnostnú a obrannú spoluprácu medzi EÚ a Afrikou, a to aj vytvorením účinnej spoločnej kapacity na boj proti terorizmu, násilnému extrémizmu a vonkajšiemu zasahovaniu, najmä v nestabilných štátoch; zdôrazňuje, že takáto spolupráca musí dopĺňať a posilňovať úsilie pod africkým vedením v rámci APSA a plne rešpektovať medzinárodné právo, demokratický dohľad a zásady rovnocenného partnerstva; zdôrazňuje, že protiteroristické operácie musia byť v plnom súlade s medzinárodným humanitárnym právom a právom v oblasti ľudských práv; podporuje programy EÚ zamerané na odolnosť komunít, zapojenie žien a mládeže a obnovu po skončení konfliktu; naliehavo vyzýva EÚ aj AÚ, aby vykonávali program OSN zameraný na ženy, mier a bezpečnosť a program OSN zameraný na mládež, mier a bezpečnosť a zabezpečili rovnocennú účasť na rozhodovacom procese;

11. víta nedávnu mierovú dohodu medzi Rwandou a Konžskou demokratickou republikou (KDR), je však naďalej hlboko znepokojený pokračujúcim násilím a neistotou vo východnej časti KDR, najmä v provinciách Severné Kivu a Ituri; vyzýva EÚ, aby zohrávala aktívnu a koordinovanú úlohu pri podpore vykonávania mierového procesu so zameraním na posilnenie inkluzívnosti a účasti žien, prístupu k humanitárnej pomoci a ochrany civilného obyvateľstva; zdôrazňuje, že v záujme dosiahnutia trvalej stability sa musia riešiť hospodárske rozmery konfliktu vrátane nezákonného využívania prírodných zdrojov a surovín a musí sa zabezpečiť spravodlivosť pre obete vojnových zločinov vrátane sexuálneho násilia súvisiaceho s konfliktmi; naliehavo vyzýva Komisiu a Radu, aby okamžite pozastavili platnosť memoranda o porozumení medzi EÚ a Rwandou o udržateľných hodnotových reťazcoch surovín, kým Rwanda nepreukáže, že prestane zasahovať do ťažby a vyvážať nerastné suroviny vyťažené z oblastí pod kontrolou polovojenskej skupiny H23, vyzýva všetkých aktérov, aby zlepšili transparentnosť a definitívne zakázali vstup všetkých „krvavých“ nerastných surovín do EÚ; vyzýva EÚ, aby podporovala zodpovedné získavanie zdrojov, transparentnosť v dodávateľských reťazcoch a investície do pridanej hodnoty v KDR a v oblasti Veľkých jazier;

12. zdôrazňuje zásadný význam demokracie a slobodných a spravodlivých volieb, pretože sú jediným spôsobom, ako zabezpečiť skutočnú zodpovednosť a skutočné zastúpenie záujmov a priorít ľudí; vyzýva na posilnenie spolupráce v oblasti pozorovania volieb a budovania demokracie v partnerstve s AÚ a regionálnymi organizáciami; vyzýva na vyčlenenie finančných prostriedkov pre miestne mediátorky a mierotvorkyne, mladých mierotvorcov a organizácie občianskej spoločnosti; opätovne potvrdzuje zásadnú úlohu žien a mladých ľudí pri budovaní mieru a správe vecí verejných;

13. pripomína, že kresťania sú najviac prenasledovanou náboženskou

komunitou na svete; s osobitným znepokojením upozorňuje na situáciu kresťanov v regióne Sahel;

14. zdôrazňuje, že cirkvi sú v Afrike životne dôležitými poskytovateľmi základných sociálnych služieb; vyzýva Komisiu, aby týchto partnerov zapojila do vykonávania programov EÚ; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a ESVČ, aby podporovali dialóg s cirkvami v partnerských krajinách;

15. je znepokojený rastúcim politickým vplyvom Číny v Afrike a rozširovaním jej globálnych iniciatív vrátane iniciatívy Jedno pásmo, jedna cesta; konštatuje, že hoci tieto projekty zmobilizovali značné investície, často nie sú transparentné a môžu vytvárať hospodársku závislosť; vyzýva EÚ, aby zintenzívnila svoje úsilie s cieľom ponúknuť udržateľnú a transparentnú alternatívu založenú na hodnotách a miestnej zodpovednosti, spravodlivej hospodárskej súťaži a vzájomnom prospechu; vyzýva EÚ, aby posilnila svoju strategickú komunikáciu a viditeľnosť, presadzovala spoločné projekty AÚ a EÚ v oblasti infraštruktúry, digitalizácie a inovácií a podporovala nezávislé mediálne a vzdelávacie iniciatívy s cieľom poukázať na dlhodobé výhody spoločného modelu partnerstva medzi EÚ a AÚ; uznáva strategický význam kritických surovín pre Afriku aj Európu a zdôrazňuje, že spolupráca v tejto oblasti musí byť založená na vzájomnom prospechu, transparentnosti a udržateľnosti; vyzýva na posilnenie odolnosti Európy diverzifikáciou od nadmernej závislosti prostredníctvom partnerstiev, ktoré podporujú zodpovednú ťažbu, miestnu pridanú hodnotu a rozvoj zručností; zdôrazňuje, že iniciatívy v rámci balíka investícií do stratégie Global Gateway Afrika – Európa by mali podporovať odolné, spravodlivé a environmentálne zodpovedné dodávateľské reťazce a zabezpečiť, aby spolupráca v oblasti zdrojov prispievala k udržateľnému a inkluzívnemu rastu a hospodárskej diverzifikácii v afrických krajinách;

Udržateľný rozvoj a rast, obchod a infraštruktúra

16. podporuje úplné vykonávanie AfCFTA ako hnacej sily kontinentálnej integrácie a vyzýva EÚ, aby zabezpečila technickú a finančnú pomoc pre jej inštitúcie, colnú harmonizáciu a pripravenosť súkromného sektora;

17. zdôrazňuje ústrednú úlohu nástroja NDICI – Globálna Európa ako hlavného vonkajšieho finančného rámca EÚ na podporu spolupráce s Afrikou; zdôrazňuje, že účinné využívanie NDICI – Globálna Európa a jeho nástupníckeho nástroja je nevyhnutné na zabezpečenie súdržnosti medzi politickými prioritami, investíciami v rámci stratégie Global Gateway a iniciatívami Tímu Európa, ako aj na zaručenie transparentnosti, zodpovednosti a merateľných výsledkov v rozvojových opatreniach EÚ a na splnenie našich záväzkov vyplývajúcich zo Zmluvy o EÚ vrátane podpory odstraňovania chudoby, udržateľného rozvoja, ľudských práv, medzinárodnej

spolupráce a rodovej rovnosti;

18. vyzýva členské štáty, aby dôkladne posúdili nedostatky vo svojich predchádzajúcich prístupoch k rozvojovej spolupráci s Afrikou a vonkajšej pomoci pre Afriku a aby zrevidovali a upravili svoje stratégie pre Afriku s cieľom podporiť udržateľnú prosperitu na kontinente a dosiahnuť skutočne vzájomne prospešné partnerstvá; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť súdržnosť politík v záujme rozvoja vo všetkých vonkajších politikách EÚ, pričom sa zohľadnia otázky obchodu, migrácie, klímy a bezpečnosti; zdôrazňuje význam siete Európskeho parlamentu pre súdržnosť politík v záujme rozvoja pri dosahovaní lepšieho zosúladenia vonkajších politík EÚ; zdôrazňuje, že oficiálna rozvojová pomoc (ODA) je naďalej nevyhnutná v najmenej rozvinutých krajinách, krajinách s nízkymi príjmami a nestabilných štátoch; vyzýva členské štáty, aby udržali a zintenzívnili pokrok smerom k dlhodobému cieľu OSN vyčleniť 0,7 % hrubého národného dôchodku na ODA a zvýšili podiel zameraný na najmenej rozvinuté krajiny v súlade so záväzkami EÚ a medzinárodnými záväzkami; nabáda na preskúmanie inovatívnych a právne spoľahlivých nástrojov financovania vrátane dobrovoľného prerozdelenia zvláštnych práv čerpania Medzinárodného menového fondu, ak je to možné, a využívanie štruktúrovaných a transparentných konverzií dlhu na opatrenia v oblasti klímy alebo na rozvoj s cieľom posilniť financovanie adaptácie na zmenu klímy a odolnosti voči nej; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby pri podpisovaní dohôd s africkými krajinami zohľadňovali záujmy najvzdialenejších regiónov;

19. vyjadruje hlboké znepokojenie nad rastúcim dlhovým zaťažením, ktorému čelia mnohé africké krajiny; vyzýva EÚ a ďalších relevantných partnerov, aby podporovali komplexnú reštrukturalizáciu dlhu a reformu globálnej finančnej štruktúry s cieľom zabezpečiť spravodlivejšie podmienky a transparentnosť;

20. uznáva úsilie o zvýšenie súdržnosti vonkajšej činnosti EÚ prostredníctvom nástroja Globálna Európa a stratégie Global Gateway, pričom zdôrazňuje, že flexibilitu musí sprevádzať predvídateľnosť, zodpovednosť, transparentnosť a parlamentný dohľad; vyzýva Komisiu, ESVČ, Radu a členské štáty, aby zabezpečili, aby investičný balík Global Gateway Afrika – Európa priniesol hmatateľné výsledky, a to zosúladením projektov s africkými prioritami, predchádzaním neudržateľnému dlhu, podporou odstraňovania chudoby a presadzovaním ľudského rozvoja v súlade s cieľmi udržateľného rozvoja a záväzkami vyplývajúcimi zo zmluvy; uznáva, že rozsiahle investičné iniciatívy samy osebe nemôžu riešiť zložitú realitu nestabilných a konfliktom zasiahnutých prostredí ani zraniteľné miesta najmenej rozvinutých a vysoko zadlžených krajín; požaduje preto osobitnú stratégiu EÚ pre angažovanosť v nestabilných situáciách v rámci budúceho nástroja Globálna Európa, ktorá by integrovala politický dialóg, budovanie mieru, humanitárnu

pomoc a rozvojovú činnosť, pričom zdôrazňuje potrebu účelovo viazanej humanitárnej pomoci v budúcom viacročnom finančnom rámci; zdôrazňuje potrebu zlepšiť viditeľnosť a koordináciu projektov financovaných EÚ posilnením delegácií EÚ a skutočných partnerstiev s africkými zainteresovanými stranami;

21. s vážnym znepokojením berie na vedomie rozsiahle dôkazy o nezákonnej ťažbe a pašovaní nerastných surovín a z toho vyplývajúci vplyv na stabilitu a rozvoj regiónov bohatých na zdroje; pripomína prepojenie medzi ťažbou a porušovaním ľudských práv, zhoršovaním životného prostredia, zaberaním pôdy a násilnými konfliktmi;

22. vyzýva na vytvorenie osobitného paktu industrializácie medzi EÚ a Afrikou pod spoločnou záštitou AÚ, EÚ a regionálnych rozvojových bánk s cieľom mobilizovať verejný a súkromný kapitál, ktorý by zabezpečil, že Afrika nebude len zdrojom surovín, ale aj centrom spracovania, výroby a inovácií; zdôrazňuje, že táto iniciatíva by bola hmatateľným vyjadrením rovnocenného partnerstva, ktoré by podporovalo dlhodobý rast a udržateľné hodnotové reťazce na oboch kontinentoch; vyjadruje znepokojenie nad odstúpením Agentúry USA pre medzinárodný rozvoj (USAID) a obmedzením jej programov, čo vytvorilo značné medzery vo financovaní základných služieb; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby znova zosúladili programovanie NDICI – Globálna Európa a Tímu Európa s oficiálne dohodnutými cieľmi a minimálnymi výdavkovými cieľmi pre subsaharskú Afriku a tematickými programami a aby tieto nástroje vo vhodných prípadoch využili na rýchle preklenutie medzier vo financovaní, pričom uprednostnia odstránenie chudoby, zdravie, rodovú rovnosť, vzdelávanie, potravinovú bezpečnosť a adaptáciu na zmenu klímy v najzraniteľnejších afrických krajinách; zdôrazňuje, že povaha humanitárnej pomoci založená na potrebách si vyžaduje účelovo viazané financovanie, ktoré je odlišné od iného financovania vonkajšej činnosti; zdôrazňuje význam úzkeho rovnocenného dialógu medzi Spojenými štátmi, EÚ a AÚ s cieľom dosiahnuť spoločné ciele, ktorými sú podpora demokracie, rozvoja a prosperity v Afrike a preskúmanie politiky „mieru za zdroje“;

Investovanie do žien, mladých ľudí, ľudského rozvoja a mobility

23. zdôrazňuje, že africká mládež musí byť stredobodom obnoveného partnerstva medzi EÚ a Afrikou; zdôrazňuje, že partnerstvo medzi EÚ a AÚ slúži africkým vládam ako príležitosť poskytnúť svojim občanom možnosti vrátane vytvárania pracovných miest a že EÚ môže pomáhať a podporovať takéto úsilie pod vedením Afriky; zdôrazňuje, že zbližovanie mladých ľudí z oboch kontinentov väčším vzájomným porozumením a silnejšími väzbami je nevyhnutné pre trvalé a rovnocenné partnerstvo; vyzýva na posilnenie študentských a výskumných výmenných programov; podporuje zvýšenú účasť európskych študentov na výmenných programoch s africkými univerzitami; okrem toho vyzýva na zvýšenú podporu afrických

univerzít, odborných inštitútov a iniciatív vedených mládežou s cieľom posilniť zručnosti, inovácie a výmenu;

24. požaduje vytvorenie osobitného inovačného fondu pre mládež Afriky a EÚ na financovanie startupov a komunitných projektov vedených mladými podnikateľmi;

25. uznáva, že migrácia je spoločnou realitou, ktorá prináša veľké výzvy pre oba kontinenty a ktorá môže ponúknuť príležitosti len vtedy, ak sa bude náležite a zodpovedne riešiť; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby pokračovali v rozvoji a vykonávaní strategických a prispôsobených partnerstiev s africkými krajinami, či už zameraných na migráciu, alebo širších, ktorých jadrom je migrácia a sú založené na spoločných záujmoch a merateľných záväzkoch v oblasti riadenia hraníc, návratu a readmisie a boja proti nelegálnej migrácii, prevádzačstvu migrantov, obchodovaniu s ľuďmi a terorizmu; vyzýva najmä na posilnenie spolupráce s krajinami pôvodu a tranzitu s cieľom zabrániť neregulárnej migrácii, rozložiť prevádzačské siete a zlepšiť návraty, ako aj prehĺbiť spoluprácu v oblasti bezpečnosti a boja proti terorizmu; zdôrazňuje, že takáto spolupráca musí prispievať k dlhodobej stabilite a vzájomne prospešným výsledkom pre oba kontinenty;

26. vyzýva EÚ a AÚ, aby chránili a presadzovali práva žien a rodovú rovnosť, zabezpečili prístup k vzdelávaniu a napĺňaniu sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv, podporovali plnú, rovnocennú a zmysluplnú účasť žien na rozhodovacom procese a na trhu práce a bojovali proti rodovo motivovanému násiliu a škodlivým praktikám; opakuje, že rodová rovnosť a posilnenie postavenia žien sú predpokladom inkluzívneho rastu a udržateľného rozvoja; vyzýva EÚ, aby zabezpečila osobitné financovanie programov rodovej rovnosti v súlade so svojím akčným plánom pre rodovú rovnosť III; požaduje ambiciózne ciele financovania na dosiahnutie cieľa udržateľného rozvoja č. 5 v oblasti rodovej rovnosti a posilnenie reakcií vedených ženami;

27. zdôrazňuje význam boja proti porušovaniu práv žien v Afrike, najmä proti mrzačeniu ženských pohlavných orgánov;

28. zdôrazňuje, že zdravotná bezpečnosť je spoločnou globálnou výzvou, a vyjadruje znepokojenie nad tým, že výrazné rozpočtové škrty v tomto odvetví ohrozujú desaťročia pokroku v oblasti globálneho zdravia, čo ohrozuje milióny životov; víta podporu EÚ pre Africké centrá pre kontrolu a prevenciu chorôb, centrá na výrobu vakcín a Africkú agentúru pre lieky; zdôrazňuje kľúčovú úlohu EÚ pri financovaní programov v oblasti zdravia, ktoré zachraňujú životy, vrátane prevencie a liečby HIV a AIDS a programov v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia; vyzýva na pokračovanie spolupráce v oblasti pripravenosti na pandémie, miestnej farmaceutickej výroby a všeobecne dostupnej zdravotnej

starostlivosti;

Klíma, životné prostredie a multilaterálna spolupráca

29. vyzýva na spoločný pokrok v oblasti afrického jednotného trhu s elektrinou, cezhraničných prepojení a udržateľnej urbanizácie; vyzýva EÚ, aby spravodlivou mierou prispela k financovaniu opatrení v oblasti zmeny klímy a jej zmierňovania v Afrike a aby podporovala iniciatívy, ako sú Veľký zelený múr a NaturAfrica, ktoré spájajú ochranu životného prostredia s pracovnými miestami a rozvojom vidieka; uznáva zmenu klímy ako spoločnú výzvu a príležitosť pre spoluprácu medzi Afrikou a EÚ; víta iniciatívu Afrika – Európa v oblasti zelenej energie s cieľom zabezpečiť 50 GW kapacity obnoviteľných zdrojov energie a prístup k elektrickej energii pre 100 miliónov ľudí do roku 2030;

30. vyzýva na posilnenie opatrení AÚ a EÚ a spoločné presadzovanie záujmov na zasadnutiach konferencie zmluvných strán s cieľom zabezpečiť spravodlivé financovanie opatrení v oblasti zmeny klímy, transfer technológií a financovanie Fondu pre krytie strát a škôd; zdôrazňuje, že všetci hlavní producenti emisií skleníkových plynov vrátane členov skupiny G20 musia ísť príkladom pri vykonávaní Parížskej dohody; víta trvalé členstvo Afriky v skupine G20 a podporuje väčšie zastúpenie Afriky na globálnej správe vecí verejných; navrhuje, aby AÚ a EÚ každoročne viedli dialóg na vysokej úrovni o klíme a udržateľnosti s cieľom monitorovať pokrok a zosúladiť politiky v oblasti energetiky, biodiverzity a ochrany životného prostredia;

Ďalší postup

31. víta usporiadanie siedmeho samitu EÚ – AÚ v Luande ako významnú príležitosť pre afrických a európskych lídrov opätovne potvrdiť svoj záväzok voči partnerstvu medzi EÚ a AÚ; vyzýva účastníkov, aby využili túto príležitosť a oznámili merateľné záväzky na nasledujúcich päť rokov, najmä prijatím spoločného akčného plánu na roky 2025 – 2030, plánu na zdvojnásobenie obchodu a investícií medzi Afrikou a EÚ do roku 2030 a obnoveného spoločného rámca pre digitálnu transformáciu a partnerstvá v oblasti zelenej energie;

32. naliehavo žiada Komisiu a ESVČ, aby každoročne viedli dialógy na vysokej úrovni s Komisiou AÚ a regionálnymi hospodárskymi spoločenstvami v štyroch prioritných oblastiach: mier a bezpečnosť, obchodná a hospodárska spolupráca, migrácia a mobilita, udržateľnosť a opatrenia v oblasti klímy s cieľom vyhodnotiť priority partnerstva, monitorovať vykonávanie a prispieť k procesu samitu AÚ – EÚ, ako aj k viacročnému finančnému rámcu EÚ; navrhuje, aby sa konzultácie medzi AÚ a EÚ každý rok inštitucionalizovali na úrovni ministrov a vysokých úradníkov, čím sa zabezpečí nepretržitá koordinácia, zodpovednosť a adaptívne navrhovanie politík;

33. zdôrazňuje význam posilnenia parlamentného rozmeru partnerstva medzi Afrikou a Európou; vyzýva na usporiadanie predsamitového stretnutia poslancov Európskeho parlamentu a poslancov Panafrického parlamentu s cieľom zabezpečiť, aby hlasy volených zástupcov z oboch kontinentov pomohli tvoriť program, priority a výsledky nadchádzajúceho samitu EÚ – AÚ; zdôrazňuje, že takýto dialóg by posilnil demokratickú legitimitu, zväčšil vzájomné porozumenie a zabezpečil, aby závery samitu odrážali obavy a túžby občanov v celej Afrike a Európe; zdôrazňuje aj význam zmysluplného zapojenia občianskej spoločnosti do partnerstva a samitov; oceňuje rozhodnutie Európskeho parlamentu otvoriť kanceláriu v Addis Abebe s cieľom pozorne sledovať činnosti a rozhodovacie procesy AÚ a jej Panafrického parlamentu;

34. vyzýva svoju predsedníčku, aby vyzvala hlavy afrických štátov na pravidelnejšie vystúpenia v Európskom parlamente s cieľom zabezpečiť vyvážené geografické zastúpenie a podporiť hlbší politický dialóg medzi oboma kontinentmi;

°

° °

35. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie predsedovi Európskej rady, predsedníčke Komisie, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade, Komisii Africkej únie, Panafrickému parlamentu, vládam a parlamentom členských štátov EÚ a členských štátov Africkej únie a generálnym tajomníkom Organizácie Spojených národov a Organizácie afrických, karibských a tichomorských štátov.